РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА",
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу.
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба вилисувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium
Rates furnished on application.

Урядовий орґан Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXV. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер 7-го червня 1917. Ч. 66. VOL. XXV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, June 7, 1917. No. 66.

РАДА ДЕПУТАТІВ ВЗИВАЄ ДО МИРА.

Японія грозить Росії війною на случай заключеня окремого мира.

Втрати Італійців підчас теперішного наступу оцінюють на 180.000.

ФРАНЦІЯ ЖАДАЄ ЗВОРОТУ АЛЬЗАЦІЇ І ЛЬОТАРИНҐІЇ І ВІДШКОДОВАНЯ.

Вісти з України.

Резолюції, приняті на українськім національнім зїзді в Києві.

Київ, 21. цьвітня. — Український національний зїзд ухвалив отсї три резолюції:

Перша: Признаючи російським установчим зборам право санкції нового державного порядку Росії, а також автономію України і федеративний устрій російської републики, **зїзд є тої гадки, що до часу скликаня російських установчих зборів прихильники нового порядку на Україні не можуть остати ся безчинними, але в порозуміню з меньшими народностями вони повинні сейчас приступити до виготовленя прав її автономного житя.**

Друга: Йдучи на встрічу бажаням тимчасового правительства в справі орґанізації і зєднаня суспільних сил, **зїзд признає необхідною конечностию зорґанізувати краєву раду з представителів українських областий, міст, народностий і суспільних кляс, причім ініціятиву має взяти на себе українська головна рада.**

Трета: Признаючи право всім народам рішати самим про свою власну політичну самоуправу, зїзд предкладає:

1) **Границї межи державами повинні бути установлені згідно з волею пограничного населеня.**

2) **Для забезпеченя сього являєть ся необхідним, аби допущено на мирову конферецію кромі представителів воюючих держав також представителів тих народів, на землях котрих ведеть ся війна, в тім числї й народу України.**

Київ, 21. цьвітня. — Український національний зїзд приняв слїдуючі резолюції:

1) У звязи з декляраціею тимчасової польської державної ради щодо відповіди на поклик тимчасового російського правительства до злуки польського народу із свобідним російським правительством — **зїзд в рішучий спосіб протестує проти всяких претенсій сеї ради на непольські землї. Український нарід не стерпить жадних стремлїнь до загарбаня прав на землях України, зрощених його кровю і потом.**

2) Вислухавши заяви і конкретних предложень українських делеґатів армії і фльоти, зїзд поручає головній раді представити конкретні предложеня тимчасовому правительству.

3) Зїзд постановляє жадати від тимчасового правительства: а) виданя заборони продажі і заставу земель і лїсів, а також довголїтної аренди земель і винищуваня лїсів; б) продажі, заставу і довголїтної аренди природних богатств у нутрі землї, як напр. угля, руди й инших добуваних продуктів; в) продажі, заставу і довголїтної аренди фабрик і заводів. **Зїзд постановляє жадати, щоби ті заборони уважали ся правосильними** на всїй Україні з днем 14. мая 1917 року аж до часу, коли кожде з тих питань буде порішене установчими зборами.

4) **Поручити головній раді, аби вона в можливо найскоршім часї проявила ініціятиву в справі утвореня сильного союза тих народів Росії, котрі, подібно як Українці, жадають національно-територіяльної автономії на демократичних основах федеративно-демократичної російської републики.**

5) **Поручити головній раді зорґанізувати зі своїх делеґатів і з представителів національних меньшостий комітет для виробленя проєкту статута автономії України.** Після того, як той статут буде предложений до затвердженя на конґресї України, зорґанізованім так, аби він висловлював волю населеня всеї території України, санкція автономного устрою України признасть ся російським установчим зборам.

Потім зїзд закрито.

(„Новое Время" з 24. цьвітня).

Заява делеґатів 5-тої армії.

На зїзді делеґатів 5-тої армії зорґанізувалась „Українська Громада", яка на загальнім зібраню делеґатів дня 20. марта оголосила одноголосно приняту нею слїдуючу деклярацію:

В справі війни „Українська Громада" делеґатів 5-тої армії **уважає конечним іти разом і в згоді зі всіми народами російської держави, причім „Українська Громада" сподіваєть ся, що війна повинна бути доведена до побіди над зоруженим царизмом Німеччини і мир повинен бути заключений без загарбуваня чужих земель та з відбудованєм знищених малих держав по можности на рахунок виновників. Не маючи на думці накидувати комунебудь своїх рішень, але висловлюючи сердечне бажане мати в своїй сїмї синів цїлої України, живучих під ярмом Габсбурґів, ми настаємо на полишенє населеню українських земель Австрії права, коли того зажадають наші закордоннї братя, прилучити ся до свобідної нині російської України.**

2) В справах державної політики „Українська Громада" вважає, що Україна повинна остати ся в складі будучої російської републики на основах федерації. Ті основи розглянуть установчі збори. **Орґанізація внутрішного устрою і управи України має бути полишена місцевому українському установчому соймови, котрому повинно бути передане порішене земельного питаня на Україні після правила: земля приналежить народови і є в посїданю працюючих на ній хлїборобів.**

Завзиваючи всі народи російської держави до свобідного, рівного і братного єднаня, ми, Українці, обіцюємо зі своєї сторони піддержувати всякі культурні й демократичні стремлїня для добра Росії і людства.

Предсїдатель: полковник **Присовський;** його заступники: сапер **Рибець,** прапорщик **Селецький;** секретар: доктор **Голобородько.**

(„Новое Время" з 25. цьвітня).

В АВСТРО-УГОРЩИНІ

Австрія не думає відступати Галичини анї Буковини.

АМСТЕРДАМ, 2. червня. — Віденська телеґрама до німецької часописи „Франкфуртер Цайтунґ" доносить, що президент австрійського кабінету, ґр. Клям-Мартініц, заявив делеґації отсе:

„Ніхто в урядових кругах не думає про відступленє якоїнебудь території східної Галичини або Буковини".

Тріест вільне місто?

РИМ, 4. червня. — „Джіорнале д'Італія" доносить, що **австрійський цїсар Карло оголосить небавом Тріест вольним містом.**

Місто Тріест одержало би самостійне правительство подібно, як мають міста Гамбурґ і Бремен.

Часопись додає від себе, що рівночасно з проголошенєм Тріесту вольним містом буде проголошена також амнестія для ріжних вязнів.

ВІЙНА З ІТАЛЇЄЮ:

Втрати Італійців оцінюють на 180.000.

ВІДЕНЬ, 4. червня. — **В урядовім звітї австро-угорського головного штабу оцінюєть ся втрати Італійців підчас теперішної, то є десятої з ряду офензиви над рікою Ізонцо на 180.000 людий.**

Урядовий звіт звучить:

„На схід від Гориції неприятель робив надаремні зусиля, щоби відзискати втрачені окопи. Число полонених зросло на 11 офіцирів і 600 жовнїрів. Здобуто 9 машинових крісів. В околиці Ямїяно полонено 350 Італійців.

„По старанім обчисленю стверджено, що італійські втрати підчас 10. наступу над рікою Ізонцо перейшли всї попередні. В протягу 19 днів битви брало участь 35 італійських дивізій. **Число убитих і ранених переходить 160.000 людий. Дочисляючи 16.000 полонених, втрати Італійців доходять до 180.000. Зате здобули Італійці одну гору, Кук, і одно знищене вже село, Ямїяно.** Не дасть ся заперечити, що успіх був по сторонї наших війск".

ВІЙНА У ФРАНЦІЇ:

Мирові услівя Франції.

ПАРИЖ, 5. червня. — На тайнім засїданю палати принято 453 голосами проти 55 резолюцію, яка ставить яко мирові услівя: **освободженє занятих підчас війни французьких земель, зверненє Франції Альзації і Льотаринґії і відповідне відшкодованє за знищенє, заподіяне німецькими війсками на занятих землях.**

Палата ухвалила також резолюцію, яка домагаєть ся утвореня лїґи народів для удержаня мира.

—o—

В справі самоуправи Литви.

БЕРЛІН, 5. червня. — Звіт головної воєнної кватири на сході з дня 10. мая звучить:

„Головний командант згодив ся на утворенє довірочної ради для Литви, в склад котрої входять найвизначнїйші Литовці".

В РОСІЇ.

Рада скликує міжнародну конференцію.

ПЕТРОҐРАД, 5. червня. — **Рада робітничих і салдатських депутатів вислала до всїх соціялїстичних партий і центральних союзів робітничих юнїй поклик, в якім повторила свою відозву до народів сьвіта, проголошену дня 28. марта, взиваючи до праці в цїли скорого заключеня мира під кличем: „МИР БЕЗ ЗАБОРІВ І БЕЗ ВІДШКОДОВАНЬ НА ПІДСТАВІ ПРАВА НАРОДІВ РІШАТИ ПРО СВОЮ ВЛАСНУ ДОЛЮ".**

В поклику говорить ся дальше, що російська демократія змусила провізоричне правительство до принятя сеї програми. Дотичний уступ поклику звучить:

„Як се показують події з 3. і 4. мая (уступленє Мілюкова), **Рада робітничих і салдатських депутатів не позволила провізоричному правительству відступити від сеї програми і змусила друге провізоричне правительство отсю програму поставити яко головну точку у своїй урядовій заяві".**

Про ухвалу Ради в справі скликаня міжнародної мирової конференції говорить ся в поклику отсе:

„Рада робітничих і салдатських депутатів є тої гадки, що скоре покінченє війни і приверненє міжнародного мира на підставі, яка лежала би в загальнім інтересї робучих верств, як також взагалї цїлого людства, дасть ся лише тоді осягнути, коли соціялїстичні партії і робітничі юнїї всїх країв, воюючих і невтральних, злучать свої сили до витривалого і сильного поборюваня сеї всесьвітної різнї.

„Першим важним кроком в сїм напрямі є скликанє міжнародної конференції. Вона повинна мати на цїли довести до взаїмного порозуміня між представниками пролетаріяту в справі зірваня мира з імперіялїстичними правительствами і клясами, які вдійсности не хочуть допустити до мира, а натомісць довести до здійсненя правдивого мира.

„Міжнародне порозумінє в сїй справі є головне услівє, щоби боротьбі о мир дати широку міжнародну підставу.

„Рада робітничих і салдатських депутатів просить всї партії і орґанізації, які заступають робітничу клясу і які стоять на тімсамім становищи, мають тісамі погляди і є готові при помочи спільної акції перевести їх в дїло, до співучасти у міжнародній конференції, яку Рада запроєктувала.

„Рада має надію, що партії і орґанізації, які візьмуть участь в конференції, виконають також і ухвали, котрі на конференції будуть приняті.

„Конференція розпічнеть ся в Стокгольмі між 28. червня а 8. липня".

Анархія в Росії зростає.

КОПЕНҐАҐЕН, 5. червня. — **Анархія в Петроґраді і кроваві заворушеня в Києві вказують, що внутрішне положенє Росії стає щораз критичнїйше. Проголошенє загального страйку в Петроґраді погіршило загальне положенє Росії ще більше.**

Салдати, які належать до сторонників партії Ленїна, уладжують походи улицями Петроґраду і підносять оклики в честь Ленїна, провідника крайних соціялїстів і елєментів, які є за миром з Німеччиною.

Загальний страйк у Петроґраді.

ПЕТРОҐРАД, 5. червня. — Робітничі заворушеня в Петроґраді поширюють ся щораз більше. **Нинї проголошено загальний страйк у всїх фабриках у Петроґраді. Головні домаганя робітників: 6-годинний день працї і підвисшенє платнї.**

Ґен. Брусілов іменований головним командантом на місце ґен. Алексїєва.

ПЕТРОҐРАД, 5. мая. — **Ґенерал Михайло В. Алексїєв, головний командант всїх російських війск, уступив. На його місце іменовано ґенерала Брусілова, головного команданта війск на полуднево-західнім фронтї.**

Команду над армією Брусілова обіймив ґен. Ґурко.

Ґен. Алексїєв був іменований головним командантом всїх російських війск 15. цьвітня по уступленю великого князя Николая Николаєвича.

Ґен. Брусілов недавно тому зрезиґнував був зі становища головного команданта на полуднево-західнім фронтї, але по нарадї в Петроґраді він відкликав свою резиґнацію.

Кн. Львов у сльозах з приводу уступленя Коновалова.

ПЕТРОҐРАД, 4. червня. — Нинї зібрали ся в домі міністра торговлї і промислу, Коновалова, члени провізоричного правительства, щоби намовити його до цофненя своєї резиґнації.

Коновалов відказав ся. Кн. Львов, опускаючи свого приятеля, був залитий сльозами.

Кронштад домагаєть ся виборів нових депутатів до Ради.

ПЕТРОҐРАД, 3. червня. — Нинї рано прибули до Москви моряки з Кронштаду і заповіли, що воєнні кораблї, які находять ся в Кронштадї, припливуть до Петроґраду і висадять моряків, **щоби уладити демонстрацію і зажадати від Ради переведеня вибору нових депутатів.** Теперішних депутатів робітників і жовнїрів вважають вони за „буржуїв".

Моряки критикували в острий спосіб міністра війни Керенського задля деяких його висловів, ужитих в бесїдї про права салдатів.

Моряки жадають видачі їм царя.

Пізнїйші вісти донесли, що моряки обсадили остров Ґутуєв, щоби розпочати напад на Петроґрад. Ся вістка показала ся відтак неправдива, але серед населеня Петроґраду вона викликала була такий перестрах, що власти мусїли вислати війска.

Таксамо вісти, що моряки з Кронштаду уладять демонстрацію при помочи воєнних кораблїв, показали ся лише звичайними погрозами зі сторони крайних соціялїстів.

Прибувші до Петроґраду моряки поставили домаганє, щоби власти видали в їх руки бувшого царя Николая. У своїх промовах на улицях міста вони остро критикували дїяльність Керенського і провізоричного правительства, роблячи їм закид, що вони за скоро знесли кару смерти.

Головна кватира кронштадських революціонерів на кораблї.

ПЕТРОҐРАД, 4. червня. — **Провізоричне правительство Кронштаду уладило свою головну кватиру на великім воєннім кораблї „Александер III.".**

(Продовжене на сторонї 2-гій).

"SVOBODA" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:	ПЕРЕДПЛАТА:
to United States:	В Злучених Державах:
$2.50 per year	на рік $2.50
$1.25 per 6 months	на пів року $1.25
$1.00 per 4 months	на 4 місяці $1.00
to Jersey City and to foreign countries:	В місті Jersey City і за границю:
$3.25 per year	на рік $3.25
$1.75 per 6 months	на пів року $1.75
$1.00 per 3 months	на 3 місяці $1.00
Single copy 3 cents.	Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 5 центів.

Адреса: SVOBODA
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „Svoboda".

При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

Число телефону 498 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакция не відповідає. — Рукописий не звертає ся.

Мир без анексій і відшкодовань.

По трох майже лїтах нечуваної, небувалої і страшної всесьвітної різнї европейська справа зайшла в той слїпий кут, з якого лишає ся тільки один вихід, а се розвязка спору мирною дипльоматичною дорогою, а не на фронті. Голос той, — а іменно се, що сьвітова війна покінчить ся дипльоматично, а не оружєм — можна було вже чути раньше, але сили він набрав допера послїдними часами під впливом сьвіжих і найновійших подій; а вони говорять власне, що й мови не може бути про якесь цілковите побите котрогось противника, бо сили обох сторін є рівні — бодай дотеперішний хід подій так показує, а що буде далї, сього нїхто не знає; можна хиба снувати здогадами, фантазиями, обіцянками і т. п. „арґументами".

Під могучим напором воєнної сили російський бюрократизм пук і уступив місце поступовійшим елементам. Та серед горячкового російського житя ми бачимо тепер ще безнастанний заколот боротьбу, змаганя поодиноких партій дістати ся до правительствені керми упадок кабінету, утворенє нового, в якім є більший наплив соціялістів, боротьба Ради робітничих і жовнірських делеґатів з новим правительством, ріжні домаганя недержавних націй, загальний брак поживи, розлад в армії, а вкінци після послїдних телєграм, повстанє загальної анархії, безладя, самоволї всїх і вся — все те викликує радикальні зміни не тільки в російській державі, але навіває бурею по всїх иньших державах, торуючи там дорогу тим елементам які домагають ся контролї сучасних сьвітових подій і негайного загальмованя шаленого, дикого убийства. Російський пролєтар, будучи добре зорґанізованим і підготованим, заздалегідь умів заняти серед теперішної хаотичної навали сильне становище, яке робить його гейби другим правительством. В теперішнім кабінетї є половина соціялістів, тож не диво, коли вони тепер попробують провірити дотеперішну політику. І ось тут їм насуває ся перше питанє: За що властиво вони воюють, і чи не є можливий, хоч би і зараз, загальний мир? На се російські проводирі соціялістичного табору перші загреміли всьому сьвітови: Мир без анексій і відшкодовань!

Поява на державній арені російського пролєтара і його уміне годити свої домаганя з житєвою дїйсностию відбили ся голосним відгомоном на пролєтарів всього сьвіта, наслїдком чого ми маємо тепер мирову соціялістичну конференцію в Стокгольмі. Многі оптимісти предвиджують в тій конференції ластівку загального мира, тож годить ся прислухатись до її голосу.

Домаганя нїмецько-австрійських соціялістів ми мали вже нагоду подати до загального відома. Там ми бачили одну точку, яка найбільше притягала до себе нашу увагу, а се: автономія Галичини під владою Австрії. Питанє се є для нас незвичайно важне і нам дуже цікаво знати, яке буде його остаточне порішене...

Російські соціялісти подали клич „мир без анексій", себто цілию воюючих держав не сьміє бути бажанє привлащеня собі нових країв і земель, як також нїхто не сьміє домагати ся звороту воєнних коштів. Виходить, що мало би прийти до такого стану, який був перед війною, з виїмком державної независимости Польщі, Фінляндії та малих змін на Балкані. В такий спосіб заходить друге питанє, а се: **чи мир без анексій є справедливим з огляду на ло слабих, поневолених, а розділених державними кордонами націй?** І тут без сумнїву прийдеть ся нам відповісти, **що нї, а наглядний і переконуючий примір того бачимо на собі самих. Бо після того пляну східна Галичина не повинна би відпасти до України, яко своєї національно-орґанїчної цілости, а лишити ся далї на спільне пожите з чужою і ворожою собі національно, західною її частиною під австрійською короною; иншими словами: терпіти далї польський гнет і витрачувати свої сили на боротьбу з Ляхами.** Супроти повставших тепер можливо найкрасших доси обставин українського житя в Росії, і в порівнаню з тим о много гірного сучасного положеня галицьких Українців під Австрією, **найсправедливійшим способом порішеня галицько-українського питаня є цілковите прилученє всїх українських земель зпід австрійської корони до України.** Лучшого виходу нема. **Прилученє східної Галичини і української Буковини з її природних осередків буде мати для нас великий вплив моральний, національний, політичний, економічний і культурний, бо вони були дотепер українським піємонтом і одиноким прибіжищем в часї переслїдувань, і висотою своєї національної сьвідомости зроблять незвичайно богато для соборної України. Нема нїодного Українця в сьвіті, котрий не бажав би собі злуки.**

Принцип етноґрафічний, себто метода, в основі якої лежить щастє і добро всїх поодиноких народів, є в повній незгоді з теперішним соціялїстичним кличем „мир без анексій", бо тим способом той клич признає далї розпиратоване поодиноких слабих народів, витворюючи між ними штучні кордони, а через те сей клич не зближує ані крихти до всесьвітного ідеалу яким є: добро і щастє всїх націй.

Супроти отсього соціялїстичного клича, який є непрактичний, а то й подекуди шкідливий, ми видвигаємо новий клич: **„Проч з миром без анексій, а най жиє цілковита злука і зєднанє кождого поодинокого народу в одну самостійну, независиму цілість!"**

РУХ СЕРЕД АМЕРИКАНСЬКИХ УГРОРУСИНІВ.

По довгім і глухім снї почали ворушити ся також і американські Угрорусини. Останні числа двох угроруських партійних орґанів, „Просвѣта" і „Американскій Русскій Вѣстникъ", доносять про найновійший рух, який повстав між угроруською іміґрацією.

Між американськими Угрорусинами було і є два табори. Один табор під проводом „Просвѣти", а другий під проводом „Американского Русского Вѣстника". Перший табор до часу російської революції яко-тако годив ся з програмою галицьких Українців; другий виступав ворожо проти українства, пропаґуючи ідею панрусизму (всеросійства).

Від часу, як в Росії скинено автократичний уряд, табор під проводом „Просвѣти" заняв дальше становище вороже проти Росії. А що більше: сей табор почав пасивно, ба навіть ворожо відносити ся до українства. Другий табор під проводом „Американского Русского Вѣстника" дальше на слїпо попаґує ідею всеросійства („общерусскости").

Найголовнійшою справою, над якою провадять ся тепер між Угрорусинами дискусиї, є справа угроруських земель.

Про становище „А. Р. Вѣстника" супроти сеї справи довідуємо ся з 20. числа тоїж ґазети, що 24. і 25. мая у Віндбер, Па., відбув ся конґрес, на який було присутних 54 делеґати. Конґрес вислав до президента Вілсона телєграму із заявою льояльности, в якій просить також президента, щоби Злучені Держави на мировій конференції упімнули ся за Угрорусинами та домагали ся відобраня їх земель від Угорщини і прилученя до Росії.

До російського премієра, кн. Львова, конґрес вислав телєґраму такого змісту:

> Русини з угорської Руси, зібрані на Народнім Конґресі, бють чолом перед свободною Росією і взивають: не оставляйте нас, братя, і нашої вітчини в мадярськім рабстві. Освободіть, злучіть зі свободною Росією прикарпатську Русь.

Довідуємо ся також, що „конґрес ухвалив вислати одного репрезентанта до Росії, Франції і Анґлії, інформувати союзників про сумне положенє Угрорусинів і просити їх о поміч: політично освободити угорську і прикарпатську Русь".

В иншім числї „А. Р. Вѣстникъ" звертає ся до своїх читачів з такими словами:

> Чи ще не прийшла пора, щоби ми подали руку нашим галицьким і буковинським русским братам і з ними разом працювали над утворенєм одноі карпаторусскоі державы, котра бы была злучена на федеративных основах з россійскою республикою?

Голос сей є досить цікавий і є якраз на часї. Однак він незрозумілий. Якої властиво „карпаторуської" держави хоче „А. Р. Вѣстникъ", не знати. Відколи сьвіт істнує, ще не було нїякої „карпаторуської" держави. Тимсамим і тепер не може повстати така держава. **Наш клич тепер один: Злука всїх українських земель в одну цілість!** За сим кличем повинні пійти й Угрорусини, коли доля їх земель лежить їм на серци. **Ідея панрусизму (всеросійства) в Галичині вже убита. Убив її таки сам теперішний уряд Росії, бо побачив, що даремно Росія витрачувала свої гроші на ширенє панросійської пропаґанди в Галичині і що мимо мілїонових сум, виплачених галицьким кацапам, ся ідея не приняла ся. Українство побідило!** Маємо тепер наглядний доказ, що робить ся таки на російській Україні, котра стільки десятилїть переносила на собі московське ярмо. **Нинї російська Україна, по 263 роках московського ярма, піднесла свою голову і зажадала своїх прав!**

Ось чому ми не розуміємо, до якої цїли стремлять Угрорусини, пропаґуючи дальше упавший панрусизм російських царів.

* * *

При сій нагоді годить ся згадати і про огидне становище тих Угрорусинів, які стоять під проводом „Просвѣти". В числї 21. сеї ґазети читаємо таку заяву:

> **Ми рішучо противимо ся, щоби Угорських Русинів по війні відірвати від Угорщини і денебудь инде прилучити! Ми стоїмо за тим, аби угорські Русини як від тисяч лїт, так і надальше остали ся частию Угорщини.**

Що за страшна заскорузлість мадяронських єзуїтів! Так не спроможеть ся голосити нїхто, що стоїть на сторожи прав свого народу, кому дорога доля рідного народу і вітчини.

Иньші погляди панували між австрійськими Українцями, коли сьвіт дав нам до вибору: конституційну монархію — Австрію, і автократичну монархію — Росію. Ми мусїли вибирати меньше лихо, а побивати гірше. Але иньші погляди мусять запанувати тепер, коли нам дають до вибору конституційну републику і конституційну монархію! Чому ж не вибирати нам се, що лїпше, що дає красшу запоруку національного, культурного і політичного розвою українського народу? Чому виступати з рішучими заявами проти відорваня угорської України від Мадярів?...

* * *

Найвисший час, аби Угрорусини (як вони себе звуть) зрозуміли нинїшну ситуацію і, припоровлюючись до всесьвітних подій, поступали відповідно. Є нагода злучити всї українські землї разом, тож чому не використати сеї нагоди? **Нехай не буде кордонів на українській землї! Нехай буде одна Україна, зложена з російських, австрійських і угорських заборів!**

З біжучої хвилї.

Телєграма з Копенгаґен, датована 5. червня б. р., доносить, що в Ессен (Німеччина) відбули ся збори новооснованого ренсько-вестфальського товариства, відділ „Независимого Комітету Німецького Мира", панґерманської орґанізації, на яких вироблено основну програму цілковитого розбитя Росії.

Головний бесідник заявив, що безкорисним є стреміти до заключеня окремого мира з провізоричним правительством Росії. **Він виявив свій погляд, що найлїпше є використати теперішні відносини в Росії і предложити Фінляндцям і Українцям мирові условія. Фінляндія і Україна** — говорив дальше бесідник — **можуть легко відірвати ся від Росії.** Литва і Курляндія прийдуть під власть Німеччини і їх сколонїзує ся двома мілїонами російських Німців. Сим способом Росію ослабить ся цілком, а на сході Німеччини й Австро-Угорщини повстане цілий ряд зависимих держав.

Якийсь російський шляхтич помістив у недільнім (з 3. с. м.) числї часописи „Ню Йорк Амерікан" довшу статю, в котрій характеризує поодиноких членів теперішного коаліційного кабінету Росії і заповідає тому кабінетови недалекий упадок. Про відомого Терещенка автор згаданої статї говорить так:

> Новий мінїстер загранчиних справ, Терещенко, є Малоросом, і яко такий репрезентує малоросийський елемент у мінїстерстві. Малороси бажають дістати автономію, котрої п. Терещенко був завсїди горячим прихильником. Якраз на підставі справи сеї автономії він зістав вибраний до державної ради.
>
> Він є незвичайно богатою людиною, властителем дуже великих рафінерій цукру — найбільших в Росії — і великим поміщиком у полудневих губерніях. Він має знамениту голову до інтересу і є спритним фінансїстом на меньшу скалю. Він не займав ся нїколи великими фінансовими операціями, бо мав доволї діла у веденю свого власного майна.
>
> Він не має нїякого досьвіду у політиці і розуміє дуже мало чужі мови. Він є чоловіком здорового ума і своє теперішнє становище приняв мабуть з почутя патріотизму, бо нїхто иньший не хотів обняти сього уряду з доброї волї. Він одначе стріне ся мабуть з величезними трудностями. Він певно не буде всилї дорівнати дипльоматичним представникам аліянтів.
>
> Пан Терещенко мав торговельні зносини з Німеччиною ще тоді, заки прийшов до власти. Перед війною він висилав більшу частину свого цукру до Німеччини.
>
> На теперішнім своїм становищи він є правдоподібно затичкою аж до тої хвилї, коли буде можливе для п. Сазонова дістати ся знова до бюра загранчиних справ, що було би дуже пожаданим.

Дотичний російський шляхтич, який „зі скромности" не виявив свого імени, не хоче звати Українців Українцями (як се роблять тепер всї російські часописи, а навіть само російське правительство), але „Малоросами" — після термінольоґії давного російського уряду. Сей шляхтич висловлює ся доволї неприхильно про деяких (поступовійших) членів теперішнього російського кабінету. Терещенка він називає „затичкою" в тім кабінетї і хотів би бачити на його місци ославленого Сазонова, представника поваленого царського режиму.

Читаючи уважно висше згадану статю, приходить ся мимоволї до заключення, що її автор ставить ся неприхильно не тільки до Українців, але й до новою, поступової Росії. Він є безперечно зделкарованим приклонником старого режиму Росії і через те „критикує" російських поступовців.

Московське „Русское Слово" доносить, що бувший посол до IV. російської думи, Маліновський, Поляк, **член соціяльно-демократичної франциї, був через кілька років аґентом департаменту поліції і охрани.**

І між Українцями є такі „соціялісти", котрим їх власні партійні товариші закидають провокаторство і зраду інтересів українського народу.

ВОЄННІ ВІСТИ.

(Продовженє зі сторони 1-шої).

30.000 взяло участь в демонстрації у Кронштаді.

ЛОНДОН, 4. червня. — З Петрограду доносять, що в суботу відбула ся в Кронштаді величава манїфестація в честь міжнародного соціялїстичного комітету. **В демонстрації взяло участь поверх 30.000 людий, між ними також представники робітників і салдатів.**

Мінїстри Чернов і Церетелї ведуть переговори з Кронштадом.

ПЕТРОГРАД, 4. червня. — Мінїстер хлїборобства **Чернов** і мінїстер почти і телеграфу **Церетелї удали ся нинї до Кронштаду,** щоби усунути перешкоди між правительством а Радою робітників і салдатів. **Мінїстер війни Керенський повернув з приводу подій в Кронштаді до Петроґраду.**

„Коли біда, то до Керенського".

ПЕТРОГРАД, 3. червня. — **Нинї рано Керенський повернув до Петроґраду. В пляні Керенського було звидїти головні осередки боевого фронту, як Риґу, Псков і Мінск, але його присутність була пожадана в Петроґраді з огляду на крізу в Кронштаді і уступлене Коновалова з кабінету.**

Відповідальні полїтики в Росії є переконані, що доля цілої Росії є зависима лише від Керенського. **„Коли біда, то до Керенського"** — сї слова стали тепер полїтичним правилом у Петроградї.

Але біда не зменьшає ся. **Нарід домагає ся за всяку цїну мира, а бажанем Керенського є розпочати як найсильнійший наступ.**

Положенє Керенського є дїйсно дуже небезпечне. „Богато ще поплине крови — пише Горкий — заки „пасивна анархія" російського народа уступить ся з дороги особистому впливови Керенського".

Проти „паперової" господарки.

ПЕТРОГРАД, 4. червня. — Орґан Ради робітничих і салдатських депутатів, який має нинї в Петроградї всемогучий вплив, обговорює у вступній статї конечність заборони дальшого видаваня паперових гроший правительством. Також взиває ся правительство, щоби воно сконфіскувало всї воєнні зиски.

„З вибухом війни — говорить ся в згаданій статї — находило ся в обігу 1½ мілїярда паперових рублїв. З кінцем місяця січня скількість паперових рублїв виносила вже 8 мілїярдів, а під теперішну пору 13 мілїярдів. Дочислюючи до того видані 2 мілїярдів паперових рублїв на підставі останної ухвали провізоричного правительства, **загальна скількість паперових рублїв зросла на 15 мілїярдів.**

„Цїни йдуть в гору, бо вартість рубля спадає. **Воєнні кошти Росії виносять нинї денно пересічно 50 мілїонів рублїв.** Причиною, що позичка „свободи" не вдала ся, є капіталісти. **Правительство мусить сконфіскувати всї воєнні зиски.**

„Армія потребує денно 456 возів поживи. В половині цьвітня армія одержувала всього 80 возів денно, але тепер їде до лїпшого".

Великі надії на американську комісію.

ВАШИНҐТОН, 5. червня. — **В тутешних дипльоматичних кругах покладають великі надії на прибуте до Росії американської комісії під проводом Рута.**

Американська комісія прибуде до Петрограду около 11. червня.

Росія не заключила окремого мира лише зі страху перед Японією.

ВАШИНҐТОН, 4. червня. — **„Одинокою причиною, задля котрої японські війска ще доси не борють ся на воєннім терені в Европі, є брак транспортових средств"** — таку заяву зложив член італійської воєнної комісії. Се є перша урядова заява зі сторони аліянтів щодо становища Японії і її участи у війнї.

Член італійської комісії заявив, що аліянти є вповнї вдоволені зі становища, яке заняла Японія.

На російській границї стоять вже японські війска. Небавом має відійти їх ще більше. Одинокою може причиною, що Росія доси не заключила окремого мира, є її страх перед Японією.

Японія, як запевнюють, є готова в тій хвили заатакувати Росію, скоро лише вона зложила би оруже. Росія, здеморалізована під зглядом військовим, могла би ставити лише слабий опір. Росія могла би ставити тим меньший опір, коли візьметь ся під розвагу її розклад на поодинокі держави.

Поминаючи те, заходить питанє, чи Японія повинна ужити кораблї до транспортованя війск чи воєнних матеріялів.

Панує загальне переконанє, що Росія має досить людского матеріялу, але що є брак лише матеріялів воєнних. Тому було би пожадано, щоби Японія ужила всю свою енерґію на заосмотрене Росії у воєнні матеріяли і амуніцію. **Кажуть, що Росія лише завдяки помочи Японії була всилї видержати війну в минувшім роцї.**

Японія є готова тепер змінити свою програму, як сього буде вимагати потреба. Вона є готова або дальше доставляти воєнні матеріяли для Росії або вислати навіть свої війска на західний фронт в Европі.

Аліянти не можуть числити на поміч Росії.

ЛОНДОН, 5. червня. — Проф. Масарик доносить до лондонської часописи „Таймс", що **Росія є всилї дати аліянтам лише незначну, а може й нїяку дальшу поміч.**

Телеграма кінчить ся отсими словами: **„Аліянти повинні приготовити ся на найгірше, без огляду на те, чи воно прийде, чи нї".**

Розчароване Ради з приводу становища американського правительства.

ПЕТРОГРАД, 5. червня. — **Вістка, що американське правительство відмовило видачу пашпортів для делєґатів американських соціялістів на мирову конференцію в Стокгольмі, викликала між членами Ради робітничих і салдатських делєґатів велике розчароване.**

400 жертв від надмірного ужитя алькоголю.

ПЕТРОГРАД, 4. червня. — „Нове Время" доносить, що по розграбленю горалень в Троїцку **вмерло 400 людий від надмірного ужитя алькоголю.**

ПРОТОКОЛ

з засіданя головного екзекутивного комітету У. Н. Союза, котре відбуло ся 23. січня 1917 р., в домі У. Н. Союза під ч. 83 Ґренд стр., Джерзи Сіти, Н. Дж.

Засіданє отворив головний предсідатель Дмитро Капітула згідно з приписами статута У. Н. Союза.

На засіданю були присутні пп: Д. Капітула, М. Угорчак, С. Ядловський, А. Шаршонь і А. Савка.

По отвореню засіданя предс. Д. Капітула предложив присутним звіти з організаційної діяльности за 1916 р., котрі мають бути вислані до асекураційного комісаря департаменту для добродійних організацій в тих стейтах, де вже У. Н. Союз отримав лайсенси в роках 1915 і 1916.

На поставлене і поперте внесене дотичні звіти зістали одноголосно одобрені і ухвалено вислати їх в приписанім часі до висше згаданих властий.

З порядку денного гол. рек. секр. М. Угорчак перечитав виготовлену резолюцію в цїли настановленя суперінтендента асекураційного департаменту в стейтї Огайо правним заступником У. Н. Союза в тім стейтї. По короткій дискусії на поставлене і поперте внесене слїдуюча резолюція зістала одноголосно принята:

RESOLVED, That the Ukrainian National Association a Fraternal Benefit Society, having been admitted, or having applied for admission, to transact business in the State of Ohio, does hereby authorize the President and Secretary, under the corporate seal thereof, to make, constitute and appoint the Superintendent of Insurance of the State of Ohio, and his successors in office, its true and lawful attorney, upon whom all legal process in any action or proceeding against it may be served in the State of Ohio; to agree in writing, on behalf of said Society, that any lawful process against it, which is served on said Superintendent of Insurance or his successors in office, as its said attorney, shall be of the same legal force and validity as if served upon said Society; that the provision hereof, and the appointment of said attorney, made by the President and Secretary by authority hereof, shall continue in force so long as any liability of said Society remains outstanding in the State of Ohio.

По принятю повисшої резолюції гол. рек. секр. М. Угорчак перечитав другу з ряду виготовлену резолюцію в цїли настановленя комісаря асекураційного департаменту в стейтї Мериленд правним заступником У. Н. Союза в тім стейтї. По короткій дискусії на поставлене і поперте внесене слїдуюча резолюція зістала одноголосно ухвалена:

RESOLVED, That this Association having been admitted, or having applied for admission to transact business in the State of Maryland, in conformity with the Laws thereof, does hereby authorize the President and Secretary, under the Corporate Seal of the Association, to make, constitute and appoint the Insurance Commissioner of the State of Maryland and his successors in office to be its true and lawful attorney, in and for the State of Maryland, on whom all process of law whether mesne or final, against said Association, may be served in any action or proceeding against it in the State of Maryland, subject to and in accordance with all the provisions of the laws of said State of Maryland now in force, and such other Acts as may be hereafter passed amendatory thereof and supplementary thereto. And the said attorney is duly authorized and empowered, as the Agent of said Association, to receive and accept service of process in all cases as provided by the laws of the State of Maryland, and such service shall be deemed valid personal service upon said Association. Said appointment is to continue in force so long as any liability on said Association remains outstanding in the State of Maryland. It is agreed that service of any such process may be made on the Insurance Commissioner of the State of Maryland, or in his absence, on such person as said Insurance Commissioner may appoint generally to accept such service, and said service shall be considered of the same legal force and validity as if served upon the Association, in accordance with the laws of said State of Maryland.

По принятю повисшої резолюції гол. рек. секр. М. Угорчак перечитав трету з ряду виготовлену резолюцію в цїли настановленя суперінтендента асекураційного департаменту в стейтї Мізурі правним заступником У. Н. Союза в тім стейтї. По короткій дискусії на поставлене і поперте внесене слїдуюча резолюція зістала одноголосно ухвалена.

RESOLVED, That the executive officer and secretary of this association are hereby authorized to execute in behalf of said association, under the corporate seal thereof, a written instrument in accordance with the fraternal beneficiary laws of the State of Missouri, appointing and authorizing the Superintendent of the Insurance Department of the State of Missouri (by whomsoever such office of Superintendent may be held and excercised under the laws of the State of Missouri), for the purposes mentioned in section 18 of an act regulating Fraternal Beneficiary Associations, approved March 30, 1911, to do any and all the things in behalf of this association, specified in said section to be done by said Superintendent, and further consenting that service of process as therein referred to shall be valid and binding, and be deemed personal service upon this association so long as it shall have any benefit certificates or liabilities outstanding in the State of Missouri.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено купити потрібні шафи (файлерс) на нові урядові акти У. Н. Союза.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено приготовити і дати на письмі потрібні інформації рахунковому експертови, котрий має зробити потрібне обчислене з побраних „лінів" і назначити відповідний процент зниженя тих „лінів". Виготовлене тих інформацій поручено обом головним секретарям У. Н. Союза: С. Ядловському і М. Угорчакови.

По вичерпаню порядку денного гол. предс. Д. Капітула закрив засіданє.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 23. січня 1917 р.

М. Угорчак,
гол. рек. секр. У. Н. Союза.

ПРОТОКОЛ

з засіданя гол. екз. комітету У. Н. Союза, котре відбуло ся 11. цьвітня 1917 р., в домі У. Н. Союза в Джерзи Сіти.

Засіданє отворив головний предсідатель Д. Капітула згідно з приписами статута організації. На засіданю були присутні пп.: Д. Капітула, М. Угорчак, С. Ядловський, А. Савка, А. Шаршонь і О. Стеткевич.

По отвореню засіданя і списаню присутних приступлено до порядку денного. Наперед взято справу календаря У. Н. Союза на 1918 р. По довшій і річевій дискусії на поставлене і поперте внесене ухвалено одноголосно, згідно з вимогами статута, видати календар У. Н. Союза на 1918 р. тої самої величини і формату, що на 1917 р. т. є. 14 до 15 аркушів друку.

На поставлене і поперте внесене, згідно з вимогами статута, ухвалено одноголосно припоручити виготовлене сього календаря відвічальному редакторови „Свободи", О. Стеткевичови.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено, що платня за редаґоване календаря і за всі праці до нього має бути тасама, що в 1914, 1915, 1916 і 1917 рр.

На поставлене і поперте внесене ухвалено, щоби календар У. Н. Союза на 1918 р., був готовий до висилки членам У. Н. Союза і читачам „Свободи" у відповіднім часі.

На поставлене і поперте внесене ухвалено взяти помічника до головної канцелярії У. Н. Союза на місце уступившого, з платнею $65.00 місячно.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено закупити цінні папери (бонди) в Есекс кавнті на суму $10.000.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено купити бонди „Ліберти Лон" (Позичка Свободи) на суму $10.000.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено виплатити з головної каси У. Н. Союза $100 (сто долярів) яко членську вкладку до Американського Червоного Хреста. Через те Український Народний Союз став спомагаючим членом сеї інституції.

По вичерпаню порядку денного предс. Д. Капітула замкнув засіданє.

Джерзи Сіти, Н. Дж., 11. цьвітня 1917.

Мих. Угорчак, гол. рек. секр.

ПРОТОКОЛ

з засіданя гол. екз. комітету, урядників „Свободи" і гол. контрольної комісії У. Н. Союза, котре відбуло ся дня 24. цьвітня 1917 р. в домі У. Н. Союза в Джерзи Сіти.

По переведеню контролї через головну контрольну комісію над діловодством головних урядників, предсідателя, касієра, фінансового секретаря і рекордового секретаря, головний предсідатель Д. Капітула отворив о годинї 9-тій рано спільне засіданє згідно з вимогами статута У. Н. Союза.

По отвореню засіданя рек. секр. М. Угорчак списав імена всїх присутних на засіданю. Були присутні слїдуючі пп.: Д. Капітула, М. Угорчак, С. Ядловський, А. Шаршонь, А. Савка, О. Стеткевич, Ю. Павчак, В. Левчик і М. Росолович.

Предсідатель Дм. Капітула предложив присутним опінію фінансового експерта, Л. Волфа з Ню Йорку, в справі відписаня лінів тим членам, котрі їх підписали з початком 1915 р. Головний екзекутивний комітет зажадав від експерта сеї опінії на підставі ухвали з річного засіданя головного уряду У. Н. Союза, котре відбуло ся в жовтни 1916 р., а також на підставі ухвали, котра запала на засіданю гол. екз. ком. У. Н. Союза в січни 1917 р. На підставі опінії експерта з років 1916 і 1917 в справі лінів, на поставлене і поперте внесене ухвалено одноголосно кождому членови, котрий обдовжив свою членську грамоту „ліном" з початком 1915 р., відписати 50% від тої суми, яка остала в 1916 р. по відтягненю 25%.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено перенести після опінії фінансового експерта, Л. Волфа, потрібну часть гроший з фонду резервового до фонду посмертного з причини відписаня лінів.

На поставлене і поперте внесене ухвалено виплатити з головної каси У. Н. Союза $1000 (тисяч долярів) з нагоди „Українського Дня" на фонд жертвам війни.

На поставлене і поперте внесене ухвалено, щоби чек на $1000 (на повисше ухвалену цїль) був виставлений на **FEDERAL TRUST BANK OF NEWARK, N. J.**, і висланий на адресу фінансового секретаря Української Ради.

З черги гол. рек. секр. М. Угорчак перечитав виготовлену резолюцію в цїли настановленя суперінтендента асекураційного департаменту в стейтї Канзас правним заступником У. Н. Союза в тім стейтї. По короткій дискусії на поставлене і поперте внесене слїдуюча резолюція зістала одноголосно ухвалена:

RESOLVED, That the Ukrainian National Association a Fraternal Benefit Society, having been admitted, or having applied for admission, to transact business in the State of Kansas, does hereby authorize the President and Secretary, under the corporate seal thereof, to make, constitute and appoint the Superintendent of Insurance of the State of Kansas, and his successors in office, its true and lawful attorney, upon whom all legal process in any action or proceedings against it may be served in the State of Kansas; to agree in writing, on behalf of said Society, that any lawful process against it, which is served on said Superintendent of Insurance or his successor in office, as its said attorney, shall be of the same legal force and validity as if served upon said Society; that the provision hereof, and the appointment of said attorney, made by the President and Secretary by authority hereof, shall continue in force so long as any liability of said Society remains outstanding in the State of Kansas.

По принятю повисшої резолюції гол. рекор. секр. М. Угорчак перечитав другу з ряду виготовлену резолюцію в цїли настановленя суперінтендента асекураційного департаменту в стейтї Вест Вірджінія правним заступником У. Н. Союза в тім стейтї. По короткій дискусії на поставлене і поперте внесене слїдуюча резолюція зістала одноголосно ухвалена:

RESOLVED, That the Ukrainian National Association a Fraternal Benefit Society, having been admitted, or having applied for admission, to transact business in the State of West Virginia, does hereby authorize the President and Recording Secretary, under the corporate seal thereof, to make, constitute and appoint the Superintendent of Insurance of the State of West Virginia, and his successors in office, its true and lawful attorney, upon whom all legal process in any action or proceedings against it may be served in the State of West Virginia; to agree in writing, on behalf of said Society, that any lawful process against it, which is served on said Superintendent of Insurance or his successor in office, as its said attorney, shall be of the same legal force and validity as if served upon said Society; that the provision hereof, and the appointment of said attorney, made by the President and Recording Secretary by authority hereof, shall continue in force so long as any liability of said Society remains outstanding in the State of West Virgina.

Відтак гол. рек. секр. М. Угорчак перечитав трету з ряду виготовлену резолюцію в цїли настановленя комісаря асекураційного департаменту в стейтї Делавар правним заступником У. Н. Союза в тім стейтї. По короткій дискусії на поставлене і поперте внесене слїдуюча резолюція зістала одноголосно ухвалена:

RESOLVED, That this Company, Corporation or Association hereby appoints the Insurance Commissioner of Delaware its true and lawful Agent and Attorney in and for the State of Delaware, on whom all process of law, whether mense or final, in any action or proceeding in the State of Delaware may be served, subject to and in accordance with all the provisions of the Laws of the State of Delaware now in force, and such other laws as may hereafter be enacted in relation thereto, with the same effect as if the Company, Corporation or Association existed in said State. And the said agent and attorney is duly authorized and empowered as the agent and attorney of said Company, Corporation or Association, to receive and accept service of process in all cases as provided for by the laws of the State of Delaware, and such service shall be deemed personal service on said Company, Corporation or Association, and shall be as valid and binding service on said Company, Corporation or Association as if served on said Company, Corporation or Association; and said Company, Corporation or Association hereby waives all claims of error by reason of such service. This appointment and the authority of said Agent and Attorney shall continue in force and shall not be revoked so long as any policy, certificate of membership or liability remains outstanding against said Company, Corporation or Association in said State of Delaware. And this Company, Corporation or Association hereby further stipulates and agrees that in case of the absence from the State of Delaware of said Agent and Attorney, any process relating to said Company, Corporation or Association may be served upon some person in the office of the Insurance Commissioner of Delaware to be from time by said Insurance Commissioner designated, and shall have the same effect as if served upon the said Agent and Attorney, and shall be binding and valid service upon said Company, Corporation or Association. And the President and Secretary are hereby authorized to execute in the name of the Company, Corporation or Association and under its corporate seal, a certificate of authority of power of attorney to the said Insurance Commissioner of Delaware, in conformity with this Resolution and the laws of said State of Delaware.

На поставлене і поперте внесене одноголосно одобрено ухвалу, переведену головним екзекутивним комітетом У. Н. Союза дня 11. цьвітня 1917 р., в справі календаря У. Н. Союза на 1918 р.

На поставлене і поперте внесене одноголосно одобрено переведену голов. екзекут. комітетом У. Н. Союза ухвалу в справі принятя до головної канцелярії У. Н. Союза нового помічника на місце уступившого.

На поставлене і поперте внесене одноголосно одобрено переведену дня 11. цьвітня 1917 р. голов. екз. комітетом У. Н. Союза ухвалу в справі закупленя цінних паперів (бондів) Есекс кавнті за $10.000.

На поставлене і поперте внесене одноголосно одобрено переведену голов. екз. комітетом У. Н. Союза 11. цьвітня 1917 ухвалу в справі закупленя бондів „Ліберти Лон" (Позичка Свободи) на суму $10.000.

На поставлене і поперте внесене одноголосно одобрено переведену 11. цьвітня 1917 р. гол. екз. комітетом ухвалу в справі вписаня У. Н. Союза яко „спомагаючого члена" до Американського Червоного Хреста з одноразовою вкладкою $100.

На поставлене і поперте внесене ухвалено одноголосно, що коли яканебудь українська орґанізація схоче злучити ся з Українським Народним Союзом, має в сій цїли віднести ся письменно до головного уряду У. Н. Союза, подаючи потрібні інформації, на підставі котрих головний екзекутивний комітет У. Н. Союза буде міг зробити потрібні переговори з дотичною орґанізацією і відповідні пертракції з асекураційними властями в дотичних стейтах.

На поставлене і поперте внесене одноголосно ухвалено, що завідатель друкарні, А. Савка, може ужити, коли фонд „Свободи" на се позволяє, на редакційний персонал не більше як $400 (чотириста долярів) місячно.

На поставлене і поперте внесене ухвалено зробити конечні поправки в домі У. Н. Союза.

По вичерпаню порядку денного гол. предс. Д. Капітула замкнув засіданє, а головна контрольна комісія приступила до контрольованя діловодства і маєтку „Свободи" і „Просьвітної Комісії".

Джерзи Сіти, Н. Дж., 24. цьвітня 1917.

Мих. Угорчак, гол. рек. секр.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

День реґістрації відбув ся спокійно.

Минувшого вівтірка відбула ся військова конскрипція всіх мущин від 21 до 31 літ житя. Зареґіструвало ся понад 10,000.000 мущин, з яких вибереть ся відповідне число способних до військової служби американських горожан. День реґістрації проминув спокійно.

Індіяни женуть правительственних аґентів.

З Флеґстаф, Арізона, доносять, що Індіяни, звані по імени „Навайо", прогнали зі своїх околиць правительственних аґентів, [illegible] 5. червня прийшли переводити там військову конскрипцію.

Подібно поступили й Індіяни в околиці [illegible], Кольорадо, де хлопці, підпивши [illegible] здорово, ходили, співали і танцювали [illegible] так поховали ся в гори.

Правительство побоюєть ся, що Індіяни [illegible] вхопити за оруже, коли їх схотіли би силою змусити до реґістрованя.

„Журналістична Колеґія Пуліцера" роздає премії.

[illegible] в Америці „Журналістична Колеґія Пуліцера" дала французькому амбасадорови Жосерандови 2.000 долярів яко [illegible] найточнійше зготовлене річника американської історії.

[illegible] „Ню Йорк Трібюн" одержала [illegible] премію за найліпші редакційні статі.

[illegible] „Ню Йорк Ґлоб" одержала [illegible] премію за найвірнійші вісти.

Проґібіції не буде.

[illegible], аби на час війни в Злучених Державах запровадити проґібіцію, відкинено. Конґрес Злучених Держав згодив ся [illegible] радше податки на алькоголь. [illegible] великий податок наложить ся на [illegible] і спірітусові товари.

Правительство не хоче знести заборони вивозу амуніції до Мексика.

Президент Вілсон не може рішити ся, чи [illegible] заборонити зелізницям вивіз [illegible] до Мексика, чи заборону знести. [illegible] заборона дальше позістане [illegible], бо відносини між правительством Вілсона і правительством Каранци дуже напружені.

Соціяліст Бенсон грозить виступленем з партії.

[illegible] Спарґо, член екзекутивного комітету американської соціялістичної партії, заявив, що виступає з партії. Причиною є програма партії, яка не є невтральною, неамериканською і пронімецькою. Спарґо заявив також, що соціялістична партія є правдоподібно найбільшою колодою [illegible] розвою соціялізму в Америці.

[illegible] соціялістичнийий лідер, Аллан Бенсон, кандидат на президента підчас останніх виборів, заявив, що виступить з партії, коли вона прийме ухвалу більшости, [illegible] підлержувати всякий масовий [illegible] в боротьбі з війною і з військовим прим[illegible].

Жидівський конґрес.

[illegible] комітет „Американської [illegible] жидівських громад" на піврічних зборах [illegible] одноголосно не брати участи [illegible] жидівськім конґресі, який має відбути ся у вересни б. р. у Вашінґтоні.

[illegible] кінське мясо дорожіє.

[illegible] кінського мяса коштує в Ню Йорку [illegible] 3 до 14 центів. А ще недавно кінське мясо коштувало 6 до 10 центів.

Заговірник чи варят?

Нюйорська поліція заарештувала якогось 43-літного Йосифа Франца Сміта, котрий мав при собі чотири фляшки. Три фляшки були наповнені плином, а в четвертій було повно пороху. На запити поліції Сміт відповів, що мав намір висадити у воздух найвисший у сьвіті будинок Вулворта в Ню Йорку. Казав також, що його знакомі уважають його за варята, але він таким не є, як хтось думає.

До чого можуть довести карти.

В суботу 2. червня вечером два товариші, Чачка і Смульский в Куртіс Бей, Мд., посідали собі до карт і Чачка програв около 50 долярів. Відтак домагав ся зворотту тих гроший, але Смульский не хотів віддати. Чачка сказав, що за пять минут покаже Смульському якесь чудо, і вийшов з хати до шопи, де стояв автомобіль. Небавом за ним вийшов Смульський і побачив Чачку висячого на шнурі. Шнур скоро перерізано, але Чачка ще й до нині не прийшов до притомности. — Ст. П.

Білли Сондей атакує Ню Йорк.

Протестантський проповідник Білли Сондей майже у кождій своїй промові нападає на Ню Йорк і взиває його до поправи. Підчас останної своєї промови він кричав: „Покай ся! Покай ся, грішний Ню Йорку, бо тонеш в гріхах, а одиноке твоє спасене — в покаяню!"

Страшний вчинок батька.

Прибитий недугою жінки і лихим станом засівів, Бруно Ґеролд, 50-літний мущина в Остін, Тексас, застрілив свою жінку, вдушив двоє дітий, підпалив дім, а на кінци пустив собі кулю в лоб.

НОВИНКИ.

Київські соціялісти не хочуть власти.

Київські соціяльні демократи оголосили заяву, що вони не стремлять до захопленя власти у свої руки. „Пролетарият — говорить ся в заяві — не повинен стреміти до захопленя власти у свої руки. При такій степени нашого економічного розвитку власть пролетара була би безсильною і довела би до горожанської війни, з котрій ми (соціялісти), облиті кровю, впали би побідженими".

Російське духовенство веде тайну пропаґанду проти нового правительства.

Екзекутивний комітет міста Житомира (на Україні) просив телеграфічно головного команданта Брусілова арештувати і відправити в Петроград почаївського архимандрита Виталія, який занимав ся досить ворожою аґітацією серед війск.

Посли австрійського парляменту дістали підвишку.

З причини великої дорожні всі посли австрійського парляменту зажадали підвишки своєї платні. Доси вони побирали 20 корон за кождий день нарад, що робило разом 600 корон місячно. Відтепер платня буде виносити 1.000 корон місячно.

Робітники в австрійських фабриках амуніції дістали підвишку.

„Франкфуртер Цайтунґ" на основі віденської телеграми доносить, що робітники в австрійських фабриках амуніції, по довгих переговорах з правительством, одержали жадану підвишку. Робітник, що заробляв доси 50 корон тижнево, дістане тепер 75 корон, а робітник, що заробляв тижнево 100 корон, дістане тепер 107½ корон. Рівночасно правительство згодило ся оснувати окремий департамент, який старав би ся о доставу поживи для сих робітників.

Австрія хоче вимінювати полонених.

Телеграма з Женеви (Швайцарія) до французької часописи „Птіт Парізієн" доносить, що Австрія задумала виміняти з Італією полонених. Сею справою має заняти ся Міжнародний Червоний Хрест.

Ціла Норвеґія демонструє.

Вчера відбували ся в цілій Норвеґії великі демонстрації в цїли зниженя цін на поживу. День обходжено яко сьвято. Трамваї не курсували, всі склепи і ресторанти були замкнені, не вийшла ніодна часопись. Лише зелізниці курсували як звичайно.

Освободжене польських полонених.

„Дайтше Варшавер Цайтунґ" доносить, що німецьке правительство увільнило вже 3.380 полонених Поляків, які бороли ся в російській армії і дістали ся до німецького полону. Провадять ся переговори про освободжене Поляків, полонених в Болгарії і Туреччині.

Німці сконфіскували голяндський корабель.

Німці сконфіскували голяндський корабель „Помона", який плив з Амстердаму до Копенгаґен, і забрали його до своєї пристані в Свінемунде.

Французький летун зістрілив вже 43 німецькі літаки.

Урядово донесено, що французький летун, поручник Ґойнемер, зістрілив вже 43 німецькі літаки. Се є найбільший рекорд, який осягнено від початку війни. Протягом 20 днів, від 11. до 31. мая, Ґойнемер зістрілив 31 літаків.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

В. П., Нюарк, Н. Дж. — Вірш не надаєть ся до друку.

І. Г., Честер, Па. — Не надаєть ся до друку.

Г. Д., Белфілд, Н. Дак. — Такі справи не описуєть ся віршом; їх можна представити заґалови лише в формі дописи. Кожду допись містить ся, коли в ній нема лайок і особистих нападів.

ЩО Є ЖИТЄ?

Перед двома тисячами літ дали старі Римляни на се питане знамениту відповідь: Не лише жити, але бути здоровим, є житє. Без доброго травленя нема здоровля. Трінера Американський Елїксір Гіркого Вина улекшує травлене, чистить внутрешности і змішняє цілий орґанізм. Дитого отже на нестравність, запір, біль голови, духове прибоблене, загальне ослаблене, нервовість і т. д. є Трінера Американський Елїксір Гіркого Вина найлїпшим средством. Домагайте ся завсїди Трінера Американського Елїксіру Гіркого Вина і не уживайте в скороченю лише „Гірке Вино", бо се не є жаден трунок, лише лік, і на се треба дуже уважати в сухих державах. Ціна в антиках $1.00. — Трінера Лінімент дає скору і певну полекшу при ревматизмі, невральґії, потовченю і т. д. Ціна 25 і 50 цнт. в антиках; почтою 35 і 60 центів.

JOS. TRINER, CHEMICAL LABORATORY,
1333—39 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill. (Adv.)

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

В сїй рубрицї поміщуйте слїдуючі оголошеня: Коли хочете віднайти своїх свояків, краянів або товаришів.—Коли шукаєте занятя.—Коли бажаєте, щоб хтось доніс Вам, де іде добре робота.—Коли потребуєте аґентів до поширеня Вашого бизнесу.—Коли потребуєте робітників до праці в бучерні, ґросерні, готели або на фарму.—Коли шукаєте спільників до бизнесу.—Коли шукаєте дякоучителїв і учителїв музики.—Коли маєте хату або фарму на продаж.—Коли маєте хату або фарму до винайму.—Коли маєте на продаж якісь річи.—Коли пошукуєте людий на мешканє з харчом.—Коли продаєте свій бизнес або хочете купити чи обмінитись з ним.—Коли хочете подати свою адресу або бизнес до публичного відома.

ДОПИСИ.

З SEYMOUR, CONN.

Спростоване.

В ч. 59. „Свободи" була поміщена допись якогось „принагідного гостя", п. з. „Люди з камінним серцем".

Згаданий дописуватель у своїй дописи з невідомих причин поробив великі похибки, котрими чують ся покривджені члени 18. відділу У. Н. Союза. Томуж я, яко член згаданого відділу, хочу відповісти в імени тих членів, які зістали так понижені.

Отже „принагідний гість" у своїй дописи подає, що добре довідав ся, що у Сімор є аж три українські товариства, тож „Український День" випаде несогірше. Се правда, що тут є три наші товариства, але я не знаю, де сей „принагідний гість" був, як прийшов „Український День", коли він чи не видів, чи добре не довідав ся, котрі товариства працювали на „Український День", бо каже, що тільки члени товариства „Просьвіти" ходили означеного дня з пушками по улицях. А я відповідаю на се „принагідному гостеви", що в „Український День" працювали члени У. Н. Союза і члени тов. „Просьвіти", і більше було членів У. Н. Союза ніж членів тов. „Просьвіти".

Тож честь і слава Вам, членам У. Н. Союза, що Ви щиро працювали, не жалували свого труду і ходили по фармах далеко від міста, аби назбирати як найбільше жертв. Честь і слава Вам, члени тов. „Просьвіти", що Ви щиро працювали враз з членами У. Н. Союза і зібрали досить гарний гріш в такім малім місточку. Хоч той „принагідний гість" каже, що у Сімор живуть люди з „камінним серцем", то я на се відповідаю, що у Сімор є ще щирі українські серця, котрі дбають про долю і потреби своєї вітчини.

Член 18. віддїлу У. Н. Союза.

РУХ В ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ЕЛІЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська Січ", від. 234, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся дня 9. червня о годині 7-мій вечер, в гали Лютвина при Фронт і Савт Парт стр. На сей мітінґ має кождий член явити ся, бо є *важні справи до полагодженя.* Буде також справозданє контрольної комісії і инших урядників з своєї діяльности за шість місяців. Члени, котрі довгують, мають вирівнати свої залеглости, бо в противнім разї зістануть суспендовані. Неявивший ся член заплатить 25 цнт. кари, а урядник 50 цнт. — С. Могила, секр.

ЛІТЛ ФОЛС, Н. Й. Отсим повідомляєть ся всіх членів Тов. „Запорожська Січ", від. 330, що піврічний мітінґ відбудеть ся 10. червня б. р., в гали Ілька Коньковича, о 12-тій годині в полудне. Котрий член не явить ся на тім мітінґу, заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. Довгуючі члени мають вирівнати всї свої залеглости. Обовязком кождого члена є привести з собою бодай кілька таких людий, котрі хотіли би стати членами У. Н. Союза, бо се є найстарша і найсправедливійша українська орґанізація в Злучених Державах. На тім мітінґу відбудеть ся вибір нових урядників і буде піврічне справозданє. — І. Вітенюк, голова; І. Дацишин, секр.; Н. Жиромський, скарбник.

АСТОРІЯ, Н. Й. Бр. св. О. Николая, від. 5, повідомляє всїх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеть ся в суботу, 9. червня б. р., о годині 7.30 вечер, в гали Семеради під ч. 196 Потер Аве. Неявивший ся член заплатить кару 25 цнт., а урядник 50 цнт. Довгуючі члени мають вирівнати всї свої залеглости, бо в противнім разї будуть суспендовані. — В. Лилак, секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 276, повідомляє всїх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 10. червня, точно о годині 1.30 пополудни в гали Івана Палпи. Всї члени мають явити ся і вирівнати свої залеглости. Контрольна комісія буде здавати піврічне справозданє. Будеть ся приймати нових членів за половину вступного до У. Н. Союза. Богато наших людий ще не належить до своєї рідної орґанізації отже просимо прийти, а ми кождого радо запишемо. Пощо ходити по чужих клюбах, коли ми маємо свою таку гарну орґанізацію, як У. Н. Союз. Вона вже не одній вдові втерла сльози і давала та дає много гроша на народні цїли. Сподїваємо ся, що кождий наш член приведе з собою хоч одного нового члена. Гаразд! — Т. Судя, предс.; А. Дупіряк, кас.; С. Гомзяк, секр.

ГАМТРАМК І ДІТРОЙТ, МІШ.

ЗАХОДОМ ТОВ. М. СІЧИНСЬКОГО, ВІД. 146 У. Н. С.
— відограєсь —
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 10. ЧЕРВНЯ 1917 Р.
дуже гарне представлене під заголовком
„МУЖИКИ АРИСТОКРАТИ"
комедія в 3-ох актах
в гали Українського Дому, 84 Ґрилінґ стр., Гамтрамк, Міш.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Панько Кугут	тов. І. Яавловський
Катерина, його жена	тов. Д. Гривнак
Стефанко, їх дитина	тов. Р. Борейко
Мартин, їх дитина	тов. Н. Гнилиця
Маруся, їх вихованка	тов. П. Дідич
Андріїха, комірниця	тов. П. Гуменюк
Осип, халупник	тов. М. Корнило
Тимофтей, фельдфебель	тов. П. Пастирнак
Мошко, арендар	тов. А. Федоренько
Шмуль, жидок	тов. Н. Н.

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 7-ІЙ ВЕЧЕР.
Ціна тікетів 50, 35 і 25 цнт.

Дорогі Родимці, приходіть на се представлене як найчисленнійше а певно непожалуєте. Ся штука буде грана перший раз в нашій місцевости.
65-66 УРЯД ТОВАРИСТВА.

АВБУРН, Н. Й.

ТОВ. СПІВАЦЬКЕ І ДРАМАТИЧНЕ „БОЯН" В АВБУРН
відограє представлене
„УБИЙНИКИ"
В СУБОТУ, ДНЯ 9-го ЧЕРВНЯ 1917
В ГАЛИ П. КАЩАКА І ТИХАНИЧА.
Початок точно о год. 7.30 вечер.
ВСТУП ВІД ОСОБИ 25 цнт.
Дохід призначений в половині на церков.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Гарасим Дерун, війт	п. Й. Стець
Гаська, його жена	п-на М. Намісьняк
Грицько, їх син	п. С. Мардзінський
Василь, їх приймак	п. О. Панківський
Яким Багрій, сельський господар	п. Е. Саварин
Настя, його жена	п-на А. Кузів
Марійка, їх дочка	п-на М. Хованець
Лесь, парубок	п. Г. Марків
Семко і Іван, вартівники	пп. Т. Олійник і М. Динеґа
Гершко, коршмар	п. Г. Куземка
Панько Притула, дідусь	п. О. Олійник
Судія	п. Й. Буката
Лікар	п. І. Бодак
Жандарм	п. Ю. Якаба
Судовий писар	п. Г. Марків

Свашки, дружки і староста.
Режісер: п. ЙОСИФ БУКАТА.
Межи актами буде грати УКРАЇНСЬКА БАНДА.

Просить ся всїх Українців з Обурн і околиці о чисденну участь. 66
КОМІТЕТ ТОВАРИСТВА.

ПОЗІР! БРІДЖПОРТ, КОНН. ПОЗІР!

Заходом членів читальнї „Просьвіти" в Бріджпорт, Конн., відограєть ся театральне представлене
„НЕВОЛЬНИК"
драма в пятьох актах
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 10-го ЧЕРВНЯ 1917 Р.
B SOKOL HALL, 521 Hallet St., Bridgeport, Conn.
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОД. 6-ІЙ ВЕЧЕР.
Вступ 50, 35 і 25 цнт. від особи.
Режісер ІВАН БОЙКО. : : МУЗИКА ПЕРВОРЯДНА.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Коваль Василь, старий запорожець	п. В. Венґринович
Ярина, його дочка	п-на А. Тимчук
Стефан, його годованець	п. Я. Олінський
Оксана, дївчина сусїда	п-ні А. Бойко
Недобитий, бандурист	п. І. Бойко
Опара, запорожець	п. І. Павлюк
Кукса, запорожець	п. Н. Варій
Голощук, запорожець	п. М. Каблак
Недорізаний, запорожець	п. С. Ронік
Покришка, запорожець	п. І. Пащук
Неплюй, запорожець	п. Д. Чернявський
Начхайменївніс, запорожець	п. Ол. Кобрин
Подорожний, запорожець	п. Ів. Гунчак
Зачепа, запорожець	п. М. Фіняк
Джура, запорожець	п. М. Будник
Поводар, мале хлопя	п. Йос. Паньків

Українці і Українки! Хто почуваєсь бути щирим Українцем і в кім грає українська кров, то повинен прибути на се представленє а певно що не пожалує, бо се представлене відограєть ся перший раз в Бріджпорт, Конн. На сїм представленю буде представлено як колись куранські козаки боролись за волю і свободу а попались в турецьку неволю.

Весь дохід призначено на читальню „Просьвіти".

За добру забаву і за чесну обслугу ручить
55-67 КОМІТЕТ.

КОТСВІЛ, ПА.

ЗАХОДОМ СПІВАЦЬКОГО ТОВАРИСТВА „БОЯН"
відограєть ся театральне представлене в 5-ох актах
„ТИМКО КАПРАЛЬ"
або „Що нас губить"
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 10-го ЧЕРВНЯ 1917
О ГОДИНІ 7.30 ВЕЧЕР
в OPERA HOUSE при Chestnut St., Coatesville, Pa.

ОСОБИ:

Танас	п. В. Гавридюк
Гафія, його жінка	п-ні А. Ганчар
Оля, їх дочка	п-і К. Шигінська
Тимко	п. А. Гуцалюк
Василь	п. І. Гладій
Прокіп Горішний, війт	п. О. Гаврилюк
Михайло Штудерний, присяжний	п. І. Білошицький
Балтазар Скорицький, писар	п. М. Перец
Гершко, арендар	п. Т. Мазовіта
Никита Джус, селянин	п. Н. Кривий
Панько Кобрів, селянин	п. Д. Кравчук
Михась, парубок	п. В. Гаврилюк
Парубок 1-ший	п. Н. Федоришин
Парубок 2-гий	п. В. Крачук
Парубок 3-тий	п. Н. Джумаґа
Дївчина 1-ша	п-і К. Федоришин
Дївчина 2-га	п-а З. Монька
Дївчина 3-та	п-а О. Брочковська

Управитель хору і режісер п. ІВАН ЧЕРНЕЦЬКИЙ.
Межи актами будуть співи і деклямації.
ЦІНА ТІКЕТІВ, 75, 50, 35 і 25 цнт.; для дітий 10 цнт.
Чистий дохід призначений на нову церков.

Запрошуєть ся всїх Родимців до численної участи на се представлене. 66
КОМІТЕТ ТОВ. „БОЯНА"

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН.

ЗАХОДОМ АМАТОРСЬКОГО КРУЖКА „БАНДУРИСТ"
відбуде ся велике представлене
„СВАТАННЯ НА ГОНЧАРІВЦЇ"
українська оперета в трох діях.
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 10-го ЧЕРВНЯ 1917
в гали церковній, 127 Парк стріт, Ню Гейвен, Конн.
ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 6-ІЙ ВЕЧЕР.

ОСОБИ:

Прокіп Шкурат, обиватель з-за Лопанї	п. Е. Ягода
Одарка, жінка його	п-ні А. Краховецька
Улпна, дочка їх	п-ні А. [illegible]
Олексій, крепак	п. М. Кашуба
Павло Кандзюба, обиватель з-за Харкова	п. І. Плугівський
Стецько, його син	п. П. Федів
Осип Скорик, одставний салдат	п. С. Костів
Тиміш, обиватель з Заїковки	п. І. П.

Дїєть ся в городї Харкові, на Гончарівцї.
Режісер і діріґент хору п. М. КАШУБА.
ЦІНИ МІСЦЬ: крісла І-рядні 50 цнт.; ІІ-рядні 35 цнт.

На се представлене запрошуєть ся всїх Українців і Українок і инших з Ню Гейвен, Ансонії, Дерби, Бріджпорт і *инших околиць. Позаяк ролї будуть грали відповідні* аматори, котрі стараюь ся, щоби се представлене випало як найгарнійше, тож приходіть, а не пожалуєте, бо се представлене розвеселить найсумнійшу особу, а насьмієтесь доволї, бо та штука дуже весела і сьмішна. Тож приходіть численно, бо хто не прийде то буде потім довго жалував, бо не зараз будете мали нагоду бачити таке гарне представлене. — КОМІТЕТ. 63

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ.

ТОВАРИСТВО СПІВАЦЬКЕ ДРАМАТИЧНЕ УСТРОЮЄ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 10-го ЧЕРВНЯ 1917
о годині 7-ій вечер В ЧЕСТЕР ГОЛ представленє комедії в 4-ох актах
АРЕНДАР В КЛОПОТІ

ДІЄВІ ОСОБИ:

Іван Диркач, господар	тов. Гр. Волянський
Марія, його жінка	тов-а М. Проскура
Зося, їх дочка	тов-а З. Кузьмінська
Лесь Скритюк, наречений Зосї	тов. М. Іванців
Сруль Папір, арендар	тов. І. Пливан
Лейба Зільґенштайн, зять арендара	тов. Я. Коза
Гарасим, попихач жидівський	тов. І. Пукас
Конст. Швіндлєвський, покут. авдокат	тов. І. Курилко

На се представленє запрошуєсь усїх Українців з Картерет, Хром і околиці. Коли хочете видїти щось надзвичайного *приходїть усї але добре підперезані, бо сьмі*ху буде доволї. — ДОХІД НА ЦЕРКОВ. 66-67

ЦІНИ МІСЦЬ: І-ряд 35 ц.; другі місця по 25 цнт.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ" І ПРИЄДНУЙТЕ ЇЙ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

ЗЬВІРЯЧА ПОЛЇТИКА.

ЗЬВІРЯЧИЙ РАЙ.

В старих книгах десь читали,
чи десь так розповідали,
що в зад тому літ сто сот
всі зьвірі з людьми посполу
жили в щастю, без мозолу
тай без труду, без скорбот.

Заяць з лисом жив в комірнім,
вовк з вівцею в дружбі вірній,
миш з котом, мов з кумом кум;
сьвіта божого вживали,
могоричі запивали,
щоб забути журбу й сум.

Кінь не знав, що віз і сани,
що то упряж і кайдани,
що важкий, тяжкий батіг;
гуляв бистро в чистім полі,
вживав щастя, вживав волї,
і їв пашї, що лиш міг.

Віл був паном собі ситим,
ходив, де лиш хтів ходити,
бо не знав, що то ярмо;
а як мав згасити спрагу,
пив доволї смачну брагу,
наче пан який вино.

Зьвір не знав, що то лїсничий,
що то порох є стрільничий,
страшна куля, острий шріт;
йшов безпечно собі всюди,
навіть в села, поміж люди,
тай хвалив собі сей сьвіт.

А в додатку ще до того,
всі зьвірюки до одного
знали тайну людських слів;
йшли з людьми на всякі збори,
і на віча, на вибори
(навіть не було хрунів!).

Словом — сьвіт був наче раєм,
й як в архівах ми читаєм,
був би раєм остав в вік:
коли, бачте, зло приладив
і на землю запровадив
таки перший чоловік.

Як се сталось, вам розкажу,
розповім і все розважу
з початку аж до кінця;
чи се правда — не присягну,
але правду сказать прагну —
не моя у тім вина.

Як усім вам добре звісно,
таки стало з часом тісно
жити людям на земли;
тут границь одним не стало,
а тут ґрунту скупо-мало,
тут сварня вже на межи.

А всі драчки і податки
і додатки і видатки
своїм трибом все ростуть;
тай і нарід став убозший,
тай робітник став дорозший,
хоть за море шукай путь.

Та від чого-ж в чоловіка
бистрий розум з поконвіка
й мозківниця на карку?
Ходив, мірив, думав, важив,
вкінци добре ся розважив
і втяв штуку ось-яку:

У недїлю, чи там сьвято,
скликав кумів він богато
тай сусїдів тьменну-тьму;
а як всі зійшлись до ладу
на велику ту нараду,
зачав бесїду таку:

„Добрі люди і кумове,
всі сусїди і сватове
тай громадо вся, цїла:
видите як тісно стало,
тай землї сьвятої мало,
тай робітника нема.

„Руки наші все працюють,
діти наші все бідують,
від роботи жили схнуть;
нема помочи в нікого,
хиба треба до одного,
нам за море іти в путь.

„А від чого-ж ми панами,
над тим всім, що є під нами,
що є меньше, низше нас?
тож зміркуйте, добрі люди,
що вже дальше так не буде,
бо прийшов ратунку час.

„Скрізь, як видите, зьвірюки,
що над ними власть у руки
наші мала перейти,
їдять добре і дармують,
ще нас нищать і дратують
праці нашої сліди.

„Кінь даром їсть конюшину,
віл пє брагу без спочину,
вовк вже рветь ся до ягнят;
а ми тягнем плуги, вози,
тай і гнемо ся як лози, —
піт нас мис аж до пят.

„Тож тепер всі, добрі люди,
ухвалїм, що так най буде:
віл най двигає ярмо,
кінь най тягне віз і сани,
а як вовк між нами стане,
кульку в лоб йому дамо.

„А щоб лекше їх зловити,
до робіт приноровити,
їдь незгоди в них пустім:
кіт най миш дере зубами,
а лис занця без тями,
з шкіркою його зовсім.

„Барана, цапів і кози
най вовк давить, як ті лози
вітер давить у степу;
най лис курку нищить, дусить,
тхір пташню най всяку трусить,
медвідь меньшу зьвірину.

„А тоді зьвірюки бідні,
слабі, меньші і послїдні,
поміч в нас нехай найдуть;
ми їх приймемо з охоти,
тай запряжем до роботи,
а робити вже будуть.

„На зьвірі драпіжні, хижі,
що то гнуть від сала крижі
тай гнетуть зьвірячий сьвіт,
ми наложим свої руки:
пустим стріли, міцні луки,
або олово і шріт".

Рада в раду, всі ухвали
ухвалили й підписали,
(хто писати добре вмів!)
й розійшли ся в свої хати,
щоби завтра зачинати
збройний похід на зьвірів.

МЕДВЕЖИЙ МАНІФЕСТ.

Чи слїд щастя чи нещастя,
на вербі ворона Настя
в час ухвал десь їла сир;
й як ухвали ті всі вчула,
зараз з вісткою махнула
між увесь зьвірячий мир.

„Кра-кра-кра, чи ви чували,
кумо сойко, ми пропали,
розповіжте там качкам,
що на нас спрягли ся люди,
і конець нам тепер буде,
нам і всім а всім зьвірам".

Кума сойка бузька взріла,
вдвоє тільки доповіла,
бузько жабам розповів,
жаби рибам, риби ракам,
раки всім в селї собакам,
всім приклонникам зьвірів.

Пійшов страх на дебри, бори,
на далекі ліси, гори,
Де лиш зьвір собі гуляв;
бо скінчилось їх гуляння,
як то кажуть панування,
скрутний час на них настав.

Страшні вісти, мов навмисне,
(а від них аж серце тисне)
за вістками йдуть і йдуть,
що зьвірі прощають волю,
й чоловікови в неволю,
мов ті риби в сїть надуть.

Тут вже віл в ярмо попав ся,
а там в сильця щур злапав ся,
тут коня валить батіг;
зьвірів царство вкрилось сумом,
пливуть сльози гіркі струмом,
бо не жарт се тай не сьміх.

Чоловік, той лютий ворог,
вже придумав десь і порох,
чути стріл і гук і свист;
крик і зойк зьвірів лунає,
вже сотки їх упадає,
мов у осінь звялий лист.

Напирають сьміло люди,
а тут помочи нікуди,
на зьвірячий цїлий мир;
в сей час горя, неспокою,
хиба коміть головою,
тай і з моста просто в вир.

Хоть зачались всякі ради,
збори, віча і наради,
хоть ухвал запало тьма,
се нїщо не помагало,
бо на ті усі ухвали,
чоловік казав — дарма!

Аж тут ранком дня одного
від медведя йде самого
той друкований приказ:
„всі зьвірюки позір майте,
на наради прибувайте,
на той день, годину, час!"

(Дальше буде).